

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc đoạn thơ sau và trả lời các câu hỏi:

MẸ VẮNG NHÀ NGÀY BÃO

Mấy ngày mẹ về quê
Là mấy ngày bão nổi
Con đường mẹ đi về
Cơn mưa dài chặn lối.

Hai chiếc giường ướt một
Ba bố con nằm chung
Vẫn thấy trống phía trong
Năm ấm mà thao thức.

Nghĩ giờ này ở quê
Mẹ cũng không ngủ được
Thương bố con vụng về
Củi mùn thì lại ướt.

Nhưng chị vẫn hái lá
Cho thỏ mẹ, thỏ con
Em thì chăm đàn ngan
Sớm lại chiều no bữa
Bố đội nón đi chợ
Mua cá về nấu chua...

Thế rồi cơn bão qua
Bầu trời xanh trở lại
Mẹ về như nắng mới
Sáng ấm cả gian nhà.

(Đặng Hiển)

Câu 1. Bài thơ được sáng tác theo thể thơ?

- A. Thơ lục bát. B. Thơ bốn chữ. C. Thơ năm chữ. D.
Thơ tự do.

Câu 2. Ý nào sau đây nêu lên đặc điểm của thể thơ năm chữ?

- A. Mỗi dòng thơ có năm chữ, không giới hạn số câu.
B. Mỗi dòng thơ có năm chữ, có giới hạn số câu.
C. Mỗi dòng thơ có bốn chữ, có giới hạn số câu.
D. Mỗi dòng thơ có bốn chữ, có giới hạn số câu.

Câu 3. Tình cảm, cảm xúc của con dành cho mẹ trong bài thơ là gì?

- A. Tình cảm yêu thương và nhớ mong mẹ.
B. Tình cảm yêu thương yêu và biết ơn mẹ.
C. Niềm vui sướng khi có mẹ bên cạnh.

D. Cô đơn, lẻ loi, trống vắng khi mẹ vắng nhà.

Câu 4. Ý nào nói đúng nhất nghĩa từ “thao thức” trong bài thơ?

A. Giường bị ướt nên không ngủ được.

B. Biết ơn công lao của mẹ nên không ngủ được.

C. Nằm ấm ngủ rất say.

D. Trằn trọc không ngủ được vì có điều phải suy nghĩ.

Câu 5. Câu thơ nào nói lên niềm vui của cả nhà khi mẹ về?

A. Mấy ngày mẹ về quê.

B. Thế rồi cơm bữa qua.

C. Bầu trời xanh trở lại.

D. Mẹ về như nắng mới.

Câu 6. Phương thức biểu đạt chính của bài thơ?

A. Tự sự.

B. Biểu cảm.

C. Miêu tả.

D. Thuyết minh.

Câu 7. Bài thơ ca ngợi ai, về điều gì?

A. Ca ngợi trách nhiệm nặng nề của người mẹ trong gia đình.

B. Ca ngợi đức hi sinh và tình yêu thương của mẹ với bố.

C. Ca ngợi sự cần cù, siêng năng, chăm chỉ của người mẹ.

D. Ca ngợi tình cảm của những người thân trong gia đình.

Câu 8. Câu thơ nào dưới đây có hình ảnh so sánh?

A. Cơm mưa dài chặn lối.

B. Bố đội nói đi chợ.

C. Mẹ về như nắng mới.

D. Mẹ cũng không ngủ được.

Câu 9. Gọi tên và nêu tác dụng của biện pháp tu từ trong hai câu thơ:

“Mẹ về như nắng mới

Sáng ấm cả gian nhà”

Câu 10. Bài thơ gửi gắm tới chúng ta thông điệp gì.

II. VIẾT (4,0 điểm).

Viết đoạn ghi lại cảm xúc, suy nghĩ của em về bài thơ “Mẹ vắng nhà ngày bão” của tác giả Đặng Hiễn.

----- HẾT-----

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Học sinh trình bày bài làm ra tờ giấy thi.

tra gồm 02 trang)

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc đoạn thơ sau và trả lời các câu hỏi:

NƠI TUỔI THƠ EM

Có một dòng sông xanh

Bắt nguồn từ sữa mẹ

Có vầng trăng tròn thế

Lừng lơ khóm tre làng

Có cánh đồng xanh tươi

Ấp yêu đàn cò trắng

Có ngày mưa tháng nắng

Động trên áo mẹ cha

Có bảy sắc cầu vồng

Bắc qua đồi xanh biếc

Có lời ru tha thiết

Ngọt ngào mãi vành nôi

Có một khúc dân ca

Thơm lừng hương cỏ dại

Có tuổi thơ đẹp mãi

Là đất trời quê hương

(Nguồn :<http://www.thivien.net>/Nguyễn Lâm Thắng)

Câu 1: Hãy gọi tên thể loại của văn bản trên:

- A. Thơ lục bát B. Thơ tự do C. Thơ bốn chữ D. Thơ năm chữ

Câu 2: Cụm từ “Động trên áo mẹ cha” là cụm:

- A. Tính từ B. Động từ C. Danh từ D. Chủ vị

Câu 3: Có bao nhiêu hình ảnh thiên nhiên trong đoạn thơ sau:

Có một dòng sông xanh

Bắt nguồn từ sữa mẹ

Có vầng trăng tròn thế

Lừng lơ khóm tre làng

Có bảy sắc cầu vồng

Bắc qua đồi xanh biếc

Có lời ru tha thiết

Ngọt ngào mãi vành nôi

- A. Hai hình ảnh B. Ba hình ảnh C. Bốn hình ảnh D. Năm hình ảnh

Câu 4: Biện pháp tu từ nổi bật được sử dụng trong bài thơ:

A. So sánh

B. Điệp ngữ

C. Nhân hóa

D. Ẩn dụ

Câu 5: Chủ đề của văn bản trên là:

A. Ca ngợi tình yêu quê hương

B. Ca ngợi tình bà cháu

C. Ca ngợi tình bạn bè

D. Ca ngợi tình anh em

Câu 6: Thiên nhiên được khắc họa trong hai dòng thơ gợi nét đẹp nào của quê hương?

"Có vầng trăng tròn thế

Lừng lơ khóm tre làng"

A. Bình yên, rực rỡ

B. Thơ mộng, tươi đẹp

C. Giản dị, bình yên

D. Tươi đẹp, giản dị

Câu 7: Tác dụng cách ngắt nhịp của hai dòng thơ sau:

"Có tuổi thơ đẹp mãi

Là đất trời quê hương."

A. Liên kết các dòng và câu thơ, đánh dấu nhịp thơ.

B. Tạo nhịp điệu, sự hài hòa, sức âm vang cho thơ

C. Làm cho dòng thơ, câu thơ dễ nhớ, dễ thuộc

D. Tạo tiết tấu, nhạc điệu, góp phần biểu đạt nội dung thơ.

Câu 8: Từ "bắt nguồn" trong bài thơ trên được hiểu là:

A. Nơi bắt đầu

B. Nơi cung cấp

C. Nơi xuất hiện

D. Nơi nảy sinh

Câu 9: Gọi tên và nêu tác dụng biện pháp tu từ trong hai câu thơ sau:

"Có tuổi thơ đẹp mãi

Là đất trời quê hương"

Câu 10. Bài thơ gửi gắm tới chúng ta thông điệp gì.

II. VIẾT (4.0 điểm)

Viết đoạn ghi lại cảm xúc, suy nghĩ của em về bài thơ "Nơi tuổi thơ em" của tác giả Nguyễn Lãm Thắng.

----- HẾT-----

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Học sinh trình bày bài làm ra tờ giấy thi.

Hướng dẫn chấm có 02 trang

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I. Đọc hiểu (6,0 điểm)	1	C	0,5
	2	A	0,5
	3	A	0,5
	4	D	0,5
	5	D	0,5
	6	B	0,5
	7	D	0,5
	8	C	0,5
	9	- HS chỉ ra và nêu được tác dụng các biện pháp tu từ. Gợi ý: - Biện pháp tu từ so sánh: Mẹ - như nắng mới - Tác dụng: + Câu thơ gợi hình, gợi cảm. + Gợi hình ảnh: mẹ về sau cơn bão như “nắng mới”, xua tan đi u ám của những ngày giông bão; làm “sáng ấm cả gian nhà”, ngôi nhà trở nên ấm áp, hạnh phúc khi mẹ về. + Thể hiện niềm vui khi mẹ về; tình cảm yêu quý của con với mẹ và đề cao vai trò của người mẹ trong gia đình.	0,5 0,5
	10	- HS nêu được các bài học phù hợp. Dưới đây là một số gợi ý: + Hiểu được tình yêu và sự vất vả của mẹ để ta có cuộc sống tốt đẹp. + Ta cần biết ơn, yêu thương, quan tâm đến mẹ. + Trân trọng tình cảm gia đình. + Có trách nhiệm xây dựng gia đình hạnh phúc...	1,0
II. Viết (4,0	a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn thể hiện được suy nghĩ, cảm nhận của bản thân.		0,25

điểm)	<i>b. Xác định đúng yêu cầu của đề. Nói lên được suy nghĩ, cảm nhận của bản thân về bài thơ.</i>	0,25
	<i>c. Diễn tả được suy nghĩ, cảm nhận của bản thân về bài thơ.</i> - HS có thể triển khai đoạn văn theo nhiều cách, nhưng cần đảm bảo các yêu cầu sau: * Mở đoạn: - Giới thiệu được tác giả, tác phẩm, ấn tượng chung về bài thơ. * Thân đoạn: Diễn tả được cảm xúc về nội dung và nghệ thuật bài thơ. + Về nội dung: - Sự thiếu vắng, mong chờ khi mẹ vắng nhà. - Ca gọi tình thương yêu, đức hi sinh, niềm hạnh phúc và lòng biết ơn mà mẹ mang đến cho gia đình. - Tấm lòng biết ơn, yêu thương mẹ của người con. - Gọi ca và bồi đắp tình cảm gia đình ấm áp. + Về nghệ thuật: - Thể thơ năm chữ, nhịp 2/3, 3/2. - Giọng thơ thủ thỉ, tâm tình, thiết tha. - Sử dụng các biện pháp tu từ như so sánh, điệp từ...; sử dụng các từ láy...-> tạo nhịp cho câu thơ, tăng sức hấp dẫn cuốn hút cho người đọc. * Kết đoạn: - Khái quát cảm xúc chung về bài thơ (<i>có thể liên hệ, bài học giáo dục hợp lí</i>)	2,5
	<i>d. Chính tả, ngữ pháp</i> - Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,5
	<i>e. Sáng tạo: Lời văn biểu cảm, sáng tạo</i>	0,5

Lưu ý:

- Trên đây là những hướng dẫn cơ bản, giáo viên vận dụng hướng dẫn chấm linh hoạt, không áp đặt cứng nhắc.
- Khuyến khích các bài làm sáng tạo, có cảm xúc.

Hướng dẫn chấm có 02 trang

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I. Đọc hiểu (6,0 điểm)	1	D	0,5
	2	B	0,5
	3	D	0,5
	4	B	0,5
	5	A	0,5
	6	C	0,5
	7	D	0,5
	8	A	0,5
	9	- Biện pháp tu từ so sánh: Tuổi thơ - đất trời quê hương. - Tác dụng: + Giúp cho sự diễn đạt thêm sinh động, hấp dẫn, tăng sức gợi hình, gợi cảm cho sự diễn đạt. + Tuổi thơ đẹp gắn với những điều bình dị, ấm áp, yêu thương. + Qua đó cho thấy thái độ trân trọng, ngợi ca và biết ơn quê hương.	0,5 0,5
	10	- HS nêu được thông điệp; Lí giải phù hợp. Sau đây là một vài gợi ý: Tuổi thơ mỗi người được lớn lên bên con người và cảnh vật thân thương, bình dị, gần gũi... Vậy nên: + Hiểu được và biết ơn những giọt mồ hôi vất vả, tình thương yêu của cha mẹ; những điệu dân ca ngọt ngào trong tiếng ru của mẹ. + Hãy yêu quý, trân trọng những kỉ niệm đẹp của tuổi thơ. + Yêu cảnh vật bình dị, thân thương. + Yêu quý, có trách nhiệm xây dựng quê hương tươi đẹp.	1,0
II. Viết (4,0 điểm)	a.	<i>Đảm bảo cấu trúc đoạn văn thể hiện được suy nghĩ, cảm nhận của bản thân.</i>	0,25
	b.	<i>Xác định đúng yêu cầu của đề. Nói lên được suy nghĩ, cảm nhận của bản thân về bài thơ.</i>	0,25
	c.	<i>Diễn tả được suy nghĩ, cảm nhận của bản thân về bài thơ.</i>	2.5

	- HS có thể triển khai đoạn văn theo nhiều cách, nhưng cần đảm bảo các yêu cầu sau: * Mở đoạn: - Giới thiệu được tác giả, tác phẩm, ấn tượng chung về bài thơ. * Thân đoạn: Diễn tả được cảm xúc về nội dung và nghệ thuật bài thơ. + <i>Về nội dung:</i> - Cảm xúc thiết tha, sâu lắng khi tác giả nhớ về những điều bình dị, thân thương, gắn bó với tuổi thơ của mình như: <i>dòng sông, vầng trăng, khóm tre, đồi xanh, lời ru, cánh đồng, đàn cò, khúc dân ca, hương cỏ dại...</i> nuôi lớn và chở che con suốt chặng đường đời. - Quê hương là nơi ghi lại những ngày tháng đẹp nhất của tuổi thơ có được từ tình thương yêu, tần tảo hi sinh của mẹ cha một nắng hai sương. - Tác giả đã thể hiện tình cảm yêu quý, trân trọng những kỉ niệm đẹp của tuổi thơ...và xúc động, nhớ thương, tự hào, trân quý quê hương xứ sở. + <i>Về nghệ thuật:</i> - Thể thơ năm chữ, nhịp 2/3, 3/2. - Giọng thơ nhẹ nhàng, tâm tình, thiết tha; giàu hình ảnh, cảm xúc. - Sử dụng các biện pháp tu từ như nhân hóa, liệt kê...đặc sắc-> vừa tạo nhịp cho câu thơ vừa nhấn mạnh tăng sức hấp dẫn cuốn hút cho người đọc. * Kết đoạn: - Khái quát cảm xúc chung về bài thơ (<i>có thể liên hệ, bài học giáo dục hợp lí</i>)	
	d. Chính tả, ngữ pháp - Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,5
	e. Sáng tạo: Lời văn biểu cảm, sáng tạo	0,5

Lưu ý:

- ***Trên đây là những hướng dẫn cơ bản, giáo viên vận dụng hướng dẫn chấm linh hoạt, không áp đặt cứng nhắc.***
- ***Khuyến khích các bài làm sáng tạo, có cảm xúc.***

